

Εισηγητής: Θεοδόσης Λαμπρόπουλος
Ημερομηνία: 7.5.2022

Διαγώνισμα στην Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
Α' Γυμνασίου

ΘΕΜΑ 1°

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ελαφος εύμεγέθης ώρα θέρους διψῶν παραγίνεται ἐπί τινα πηγὴν διαυγῆ καὶ βαθεῖαν καὶ πῶν ὅσον ἤθελεν προσεῖχεν τῇ τοῦ σώματος ἰδέᾳ. Καὶ μάλιστα μὲν ἐπήνει τὴν φύσιν τῶν κεράτων ὡς κόσμος εἶη παντὶ τῷ σώματι. Ἔψεγεν δὲ τὴν τῶν σκελῶν λεπτότητα ὡς οὐχ οἶων τε ὄντων φέρειν πᾶν τὸ βάρος. Ἐν ᾧ δὲ πρὸς τούτοις ἦν, ὑλακὴ τε κυνῶν αἰφνιδίως ἀκούεται καὶ κυνηγέται πλησίον. Ὁ δὲ πρὸς φυγὴν ὥρμα καὶ μέχρις ὅπου διὰ πεδίου ἐποιεῖτο τὸν δρόμον, ἐσώζετο ὑπὸ τῆς ὠκύτητος τῶν σκελῶν. Ἐπεὶ δὲ εἰς πυκνὴν καὶ δασεῖαν ὕλην ἐνέπεσεν, ἐμπλακέντων αὐτῷ τῶν κεράτων ἐάλω, πείρα μαθῶν ὅτι ἄρα ἄδικος ἦν τῶν ἰδίων κριτῆς ψέγων μὲν τὰ σῶζοντα, ἐπαινῶν δὲ τὰ προδόντα αὐτόν.

1. Να αποδώσετε κατὰ λέξη το υπογραμμισμένο απόσπασμα από το δοθέν κείμενο του Αισώπου.

μονάδες 30

2.

i. Να δηλώσετε αν το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων είναι σωστό ή λανθασμένο.

α. Το ελάφι επαινούσε τα κέρατά του επειδή με αυτά αντιμετώπιζε τους εχθρούς του.

β. Η λέξη κόσμος στο κείμενο χρησιμοποιείται με την σημασία που έχει σήμερα.

γ. Το ελάφι πίστευε ότι τα λεπτοκαμωμένα πόδια του δεν μπορούσαν να σηκώσουν όλο το βάρος του σώματός του.

δ. Το ελάφι δεν μπόρεσε να ξεφύγει από τους διώκτες του.

ε. Η λέξη ἐάλω χρησιμοποιείται και σήμερα με την ίδια σημασία.

μονάδες 10

ii. Το δοθέν κείμενο αποτελεί έναν από τους πιο γνωστούς μύθους του Αισώπου, αφού τον μελετήσετε να παρουσιάσετε το ηθικό δίδαγμα που αυτός προσφέρει.

μονάδες 10

iii. Με βάση το παρόν κείμενο να αιτιολογήσετε ποιο από τα χαρακτηριστικά του ελαφιού συνεισέφερε στην διαφυγή του και ποιο από τα χαρακτηριστικά του αποδείχθηκε η βασικότερη αδυναμία του. Να δοθούν ως παραδείγματα συγκεκριμένα χωρία από το πρωτότυπο κείμενο προς υποστήριξη των θέσεων σας.

μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2°

3. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με αυτές της στήλης Β (από την στήλη Β κάποια λέξη δεν θα αντιστοιχηθεί καθόλου με κάποια λέξη της Στήλης Α:

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Σπαρτιάτης	α. περιεκτικό
2. ναύτης	β. υποκοριστικό
3. πετρίδιον	γ. τοπικό
4. Κορίνθιος	δ. εθνικό
5. ἀρχεῖον	ε. παρώνυμο

μονάδες 5

4. Να κλιθεί η οριστική παρατατικού του βοηθητικού ρήματος είμι (συμπεριλαμβανομένου και οποιοδήποτε δεύτερου τύπου παρουσιάζει)

μονάδες 10

5. Να κλιθεί στο αρσενικό γένος του πληθυντικού αριθμού και σε όλες τις πτώσεις η δεικτική αντωνυμία.

μονάδες 5

ΘΕΜΑ 3°

6. Να σχηματίσετε τις πτώσεις που σας ζητούνται για κάθε ουσιαστικό:

- α. ἡ λήθη → γενική ενικού ΚΑΙ αιτιατική πληθυντικού
 β. ὁ κοχλίας → γενική ενικού ΚΑΙ δοτική ενικού
 γ. ἡ μορφή → δοτική ενικού ΚΑΙ αιτιατική πληθυντικού
 δ. ἡ θάλασσα → γενική ενικού ΚΑΙ δοτική πληθυντικού
 ε. ἡ ἀσθένεια → δοτική ενικού ΚΑΙ γενική πληθυντικού

μονάδες 10

7. Να συμπληρώσετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων χρόνων των ρημάτων στο πρόσωπο που βρίσκονται στον παρακάτω πίνακα.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
ἄρχεις			
	ἔδῳκε		
		κόψετε	
τρέπομεν			
	ἐρρίπτετε		

μονάδες 20

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ